

Republika e Kosovës - Republika Kosova - Republic of Kosova

AUTORITETI RREGULLATOR PËR SHËRBIMET E UJIT
REGULATORNI AUTORITET ZA USLUGE VODE
WATER SERVICES REGULATORY AUTHORITY

Monitorimi i Investimeve Kapitale të KRU “Hidrodrini” sh.a Peje– Viti 2022

Zbatimi i listës së projekteve të investimeve kapitale të aprovuara gjatë procesit
tarifor 2022-2024 për vitin 2022

Prishtinë, gusht 2023

Përmbajtja

1. Hyrje	3
2. Investimet e aprovuara për KRU Hidrodrini	3
3. Investimet e realizuara nga KRU-të sipas procesit të auditimit të të dhënave	4
4. Monitorimi i listës së investimeve kapitale.....	6
5. Konkluzione.....	9
6. Rekomandime	9

1. Hyrje

Me qëllim të monitorimit të investimeve kapitale të aprovuara gjatë procesit tarifor 2022-2024, ARRU, konform mandatit ligjor ka realizuar takime në të gjitha KRU-të, për të vlerësuar nivelin e zbatimit të projekteve për vitin 2022.

Takimet janë realizuar ndaras me secilën KRU, përkatësisht takimet janë mbajtur me zyrtar të Departamentit Teknik dhe të Departamentit të Financave të KRU-ve, për të diskutuar listën e projekteve të aprovuara me procesin tarifor dhe nivelin e zbatimit të projekteve për vitin 2022.

Monitorimi i zbatimit të investimeve kapitale nga Departamenti i Tarifave të ARRU është e ndërlidhur edhe me auditimin e të dhënave që ka bërë paraprakisht Departamenti i Performancës. Si vlera të besueshme të investimeve të realizuara janë marrë të dhënat nga procesi i auditimit të të dhënave, të shpërndara sipas kategorive të Udhëzuesit të Kontabilitetit Rregullator.

Më datë 16.05.2023, është mbajtur takimi në zyrat e KRU, ku të pranishëm nga ana e ARRU-së, ishin:

Hysni Feka	Analist i Tarifave
Vehbi Duraku	Analist për asete dhe investime kapitale

Nga KRU në këtë takim ishin:

Rasim Maloku	Departamenti Financiar
Agron Dreshaj	Drejtor në Departamentin teknik

Ky raport merr për bazë të dhënat e realizuara nga KRU për vitin 2022 në bazë të shënimeve të marra gjatë procesit të auditimit të të dhënave si dhe krahason të dhënat e projekteve të investimeve kapitale, sipas BPRR, duke vlerësuar statusin e realizimit të tyre në bazë të të dhënave të marra gjatë takimit dhe dokumenteve përcjellëse të dërguara nga KRU-të përmes e-mailit.

2. Investimet e aprovuara për KRU Hidrodrini

Procesi tarifor, bartës i të cilit është ARRU, ka një komponentë tejet të rëndësishme që janë investimet kapitale që KRU-të planifikojnë t'i realizojnë gjatë periudhës tre vjeçare. Lista e investimeve kapitale pastaj shpërndahet në kategori të caktuara sipas Udhëzuesit të Kontabilitetit Rregullator dhe si e tillë ka impakt të drejtpërdrejtë në lartësinë e tarifës, rrjedhimisht edhe në të ardhurat e KRU.

ARRU ka pranuar Listën e Investimeve Kapitale të realizuara nga KRU. Duke qenë se Plani i Menaxhimit të Aseteve nuk është finalizuar ende nga KRU, për të arsyetuar këtë listë të

investimeve, KRU sipas udhëzimeve të ARRU, për secilin projekt të propozuar ka përgatitur një arsyetim, pjesën përshkruese si dhe paramasën dhe parallogarinë për projektet e listuara.

Pas pranimit të aplikacionit tarifor, ARRU mbështetur në parimet bazë për përbalueshmërinë e faturës nga ana e konsumatorit dhe për të ruajtur nivelin e shërbimit të KRU-së, ka bërë ndërhyrje në vlerat e projekteve të investimeve kapitale prej burimeve vetjake. Këto ndërhyrje në tekstin e më poshtëm përkufizohen me shprehjen “Rregullimet nga ARRU”. Në disa raste janë shtuar vlera të investimeve kurse në raste tjera janë zbritur vlera të investimeve.

Këto rregullime u janë dërguar KRU-së të cilës u është kërkuar që të dërgojnë e listën e azhuruar konform ndërhyrjeve nga ARRU. Listën e azhuruar KRU-ja nuk e ka dërguar në ARRU, e cila gjë e ka vështirësuar analizën e realizimit të investimeve sipas projekteve.

3. Investimet e realizuara nga KRU-të sipas procesit të auditimit të të dhënave

Ekipi i ARRU-së për auditimin e të dhënave, pas takimit të mbajtur në KRU, ka marrë të dhënat e realizuara të investimeve kapitale nga moduli i kontabilitetit. Ato investimeve të cilat kanë qenë të regjistruara në modul të kontabilitetit, të cilat njëherit plotësojnë kriteret për tu regjistruar në kontabilitet, janë njohur nga ARRU si investime të realizuara për periudhën përkatëse, në këtë rast për vitin 2022.

Për nevoja të krahasimit, në tabelën vijuese do të paraqiten shumat e investimeve kapitale, të ndara sipas kategorive, ku do të jenë investime e aprovuara nga ARRU dhe pastaj shumat e realizuara nga KRU. Realizimi i investimeve të planifikuara është bërë ndaras për investimet e financuara nga KRU dhe ndaras për investimet e financuara nga Grantet (Donacionet).

Tabela 1. Investimet në shërbimet e ujësjellësit

Kategoria e investimeve kapitale			Vlera e planifikuar		Vlera e realizuar	
			Financuar nga KRU	Grantet	Financuar nga KRU	Grantet
Resurse dhe trajtim	Infrastrukturë	Përteritje				
		Rritje				
	Jo infrastrukturë	Mirëmbajtje				
		Rritje			70,633.0	
Distribuim	Infrastrukturë	Përtëritje	395,000.0		66,925.0	
		Rritje			38,090.0	
	Jo infrastrukturë	Mirëmbajtje	150,000.0		18,907.0	
		Rritje	200,000.0		150,126.0	
Aktivitet Biznesor	Jo infrastrukturë	Mirëmbajtje				
		Rritje	110,000.0		36,538.0	
Totali			855,000.0	0.0	381,219.0	0.0

Tabela 2. Investimet në shërbimet e ujërave të ndotura

Kategoria e investimeve kapitale			Vlera e planifikuar		Vlera e realizuar	
			Financuar nga KRU	Grante	Financuar nga KRU	Grante
Grumbullim	Infrastrukturë	Përteritje	50,000.0		4,360.0	
		Rritje				
	Jo infrastrukturë	Mirëmbajtje				
		Rritje				
Trajtim ujërave ndotura	Infrastrukturë	Përteritje				
		Rritje				
	Jo infrastrukturë	Mirëmbajtje				
		Rritje				
Trajtim i Llumit	Infrastrukturë	Përteritje				
		Rritje				
	Jo infrastrukturë	Mirëmbajtje				
		Rritje				
Aktivitet Biznesor	Jo infrastrukturë	Mirëmbajtje				
		Rritje			9,134.0	
Totali			50,000.0	0.0	13,494.0	0.0

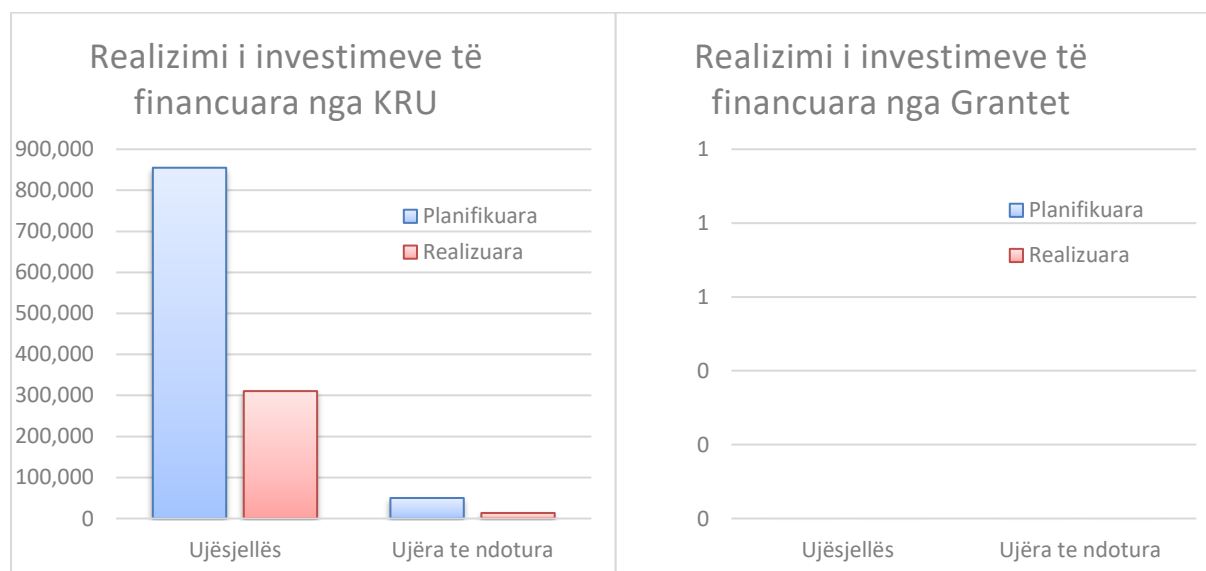

Figura 1. Grafiku i krahasimit të realizimit të investimeve të financuara nga KRU dhe nga Grantet

Prej burimeve vetjake të financimit, KRU ka planifikuar 905,000€ prej të cilave i ka realizuar 394,713 €, apo shprehur në përqindje ka realizuar 43.6% të investimeve.

Prej burimeve të financimit nga grantet, KRU nuk ka planifikuar asnjë investim dhe gjatë vitit 2022 nuk ka të regjistruar asnjë investim nga grantet.

Meqë investimet e realizuara nga tarifa janë target monitorimit të ARRU-së, monitorimi i investimeve në këtë proces nuk ka marrë për bazë projektet një nga një nga grantet.

4. Monitorimi i listës së investimeve kapitale

Monitorimi i Listës së Investimeve Kapitale konsiston në verifikimin e projekteve të dorëzuara nga KRU sipas Listës, e cila si e tillë, përveç emrit të projektit ka edhe dokumentin mbështetës me përshkrim, arsyetim, para masë dhe para llogari të projektit të caktuar.

Ekipi nga ARRU ka diskutuar dhe vlerësuar implementimin e projekteve sipas Listës së investimeve me përfaqësuesit e KRU, prej nga ka marrë informacione rreth statusit aktual për secilin projekt.

Në tabelën 3 dhe 4 janë paraqitur ndaras lista e projekteve për shërbimeve të ujit nga ato për shërbimet e ujërave të ndotura. Në kolonën e fundit janë komentet e ARRU-se, të marra gjatë takimit, mbi gjendjen në të cilën ndodhet secili projekt.

LISTA E PROJEKTEVE TË INVESTIMEVE KAPITALE DHE STATUSI I REALIZIMIT TË TYRE

Tabela 3. Statusi i projekteve në shërbimet e ujësjellësit të financuara nga KRU

Nr	Projektet Sipas kategorive	Aprovuara nga ARRU	Realizuara nga KRU	Statusi i projektit
A Përtëritja e infrastrukturës				
1	Rehabilitim i rrjetit të ujësjellësit, në lagjet ku rrjeti është i vjetruar dhe ka probleme.	160,000	27,040	Një pjesë e këtyre investimeve janë përfunduar dhe kanë kaluar në vitin pasues.
2	Rrjeti i Ujësllësit në Jarinë dhe bashkin territoriale Gjemail Kada, Pjesa Veriore, Tabjet, faza e dytë	150,000	25,350	Një pjesë e këtyre investimeve janë përfunduar dhe kanë kaluar në vitin pasues.
3	Investime në rehabilitimin e rrjetit të ujësjellësit për njesinë e Istogut, Klines, Decanit dhe Junikut.	85,000	14,365	Një pjesë e këtyre investimeve janë përfunduar dhe kanë kaluar në vitin pasues.
B Rritja e infrastrukturës				
1				
2				
3				
C Mirëmbajtja e jo-infrastrukturës				
1	Furnizimi dhe montimi i pompave, rehabilitimi i pompave dhe objekteve ekzistuese. Në Pejë, Istog dhe Kline.	80,000	80,000	Janë realizuar këto investime.
2	Mirëmbajtja e maqinerisë së rëndë në KRU.	70,000	35,000	Disa prej këtyre projekteve janë ndarë për projekte tjera.
3				
D Rritja e jo-infrastrukturës				
1	Rregullimet nga ARRU	200,000	0	Për burimet ujore, komuna e Decanit ka shpallë tender me financim të qeverisë. Një pjesë ka participuar edhe komuna, KRU-ja nuk ka participuar në këtë projekt
2				
3				
E Aktivitete biznesore				
1	Ndërtimi i objektit për kompletimin e stafin dhe punëtorëve administrativ dhe teknik të Nj.O. Istog, si dhe meremetimi i nevojshëm i depozitave dhe autoservisit ekzistues.	110,000	0	Komuna nuk e ka ndarë parcelën për këtë objekt. Këtë vit është përcaktuar parcela, dhe do të bartet për vitin 2023.
2				
3				
Investime tjera		0	199,464	Investime adhoc të imponuara nga investimet e komunës.

Tabela 4 Statusi i projekteve në shërbimet e ujërave të ndotura të financuara nga KRU

Nr	Projektet Sipas kategorive	Aprovuara nga ARRU	Realizuara nga KRU	Statusi i projektit
A	Përtëritja e infrastrukturës			
1	Rregullimet nga ARRU	50,000	4,360	KRU ka deklaruar se është në pritje të koordinimit me Bankën Gjermane për Zhvillim dhe me Komunën e Pejës për të nisur projektet që kanë të bëjnë me rrjetin e kanalizimit. Ndërkaq KRU ka bërë disa ndërrime të gypave në rrjet.
2				
3				
B	Rritja e infrastrukturës			
1				
2				
3				
C	Mirëmbajtja e jo-infrastrukturës			
1				
2				
3				
D	Rritja e jo-infrastrukturës			
1				
2				
3				
E	Aktivitete biznesore			
1				
2				
3				
	Investime tjera	0	9,134	Këto investime janë bërë në aktivitete biznesore dhe një pjesë e tyre ndërlidhet me alokimet që janë bërë në projektet e përbashkëta për ujë dhe kanalizim.

5. Konkluzione

1. Prej burimeve vetjake të financimit, KRU ka planifikuar 905,000€ prej të cilave i ka realizuar 394,713 €, apo shprehur në përqindje ka realizuar 43.6% të investimeve.
2. Prej burimeve të financimit nga grantet, KRU nuk ka planifikuar asnjë investim dhe gjatë vitit 2022 nuk ka të regjistruar asnjë investim nga grantet.
3. Investimet në përtërtjen e infrastrukturës për shërbimet e ujit kompania nuk i ka realizuar sipas planifikimeve. Kjo kategori e investimeve ka shumë rendësi në nivelin e shërbimit njëherit ka ndikim direkt edhe në tarifa.
4. Në kategorinë e investimeve në infrastrukturën e ujërave të ndotura, me mjetet vetjake të financimit, KRU nuk ka bërë investime sipas planifikimeve.
5. Mos realizimi i investimeve kapitale ishte ndikuar nga vonesat në procedurat e prokurimit, problemeve financiare të KRU-së, ndërrimeve në menaxhmentin e KRU-së etj.
6. KRU ka bërë investime tjera nga ato të aprovuara nga ARRU për shkak të projekteve të ndikuara nga investimet e Komunës por edhe në mungesë të planifikimit të mirëfilltë.
7. Për shkak të mungesës së Planit të Menaxhimit të Aseteve, vërehet se KRU-ja nuk ka arritur të bëjë planifikim të mira sipas prioriteteve të projekteve të investimeve kapitale.

6. Rekomandime

1. Projektet e aprovuara nga ARRU, dhe të mos realizuara nga KRU, duhet të realizohen në vitet pasuese të procesit tarifor 2022-2024.
2. Me rastin e mos realizimit të investimeve kapitale, gjatë viteve vijuese, në procesin e ardhshëm tarifor 2025-2027, ARRU do të ndërmerr veprime rregulluese sipas Rregullores Nr.12/2020 për Përcaktimin e Tarifave për Shërbimet e Ujit në Kosovë.
3. KRU, ta dorëzojë në ARRU, deri më 30 nëntor 2023, listën e azhurnuar të investimeve kapitale për vitet 2023 dhe 2024 sipas rregullimeve të bëra nga ARRU në procesin tarifor 2022-2024.
4. KRU, të jetë e vëmendshme që për shkaqe të procedurave të prokurimit, problemeve financiare, ndërrimeve të fundit të menaxhmentit, që të mos ndikojnë në mos realizimin e investimeve kapitale.
5. KRU, të angazhohet më shumë në finalizimin e Planit të Menaxhimit të Aseteve, më së largu deri me 31 tetor 2023.
6. KRU, të ketë koordinim më të mirë me Komunën dhe Donatorët e tjerë në mënyrë që planifikimet të bëhen me kohë dhe sipas prioriteteve dhe të përfshihen saktë në aplikacionin tarifor.

*Ky raport u punua nga:
Departamenti i Tarifave të ARRU
Gusht 2023*